

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10871 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup 1

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	10871 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i.. / 1
Titulació	Màster Universitari de Formació del Professorat
Crèdits	5
Període d'impartició	Anual
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Bartomeu Adrover Quetglas bartomeu.adrover@uib.es	08:00	09:00	Dimecres	09/09/2019	30/06/2020	Depatx AB06

Contextualització

L'assignatura Didàctica específica. Metodologia i recursos en el procés d'ensenyament i aprenentatge és una de les tres assignatures del mòdul d'Aprenentatge i ensenyament del bloc específic del Màster de formació del professorat.

Totes tres assignatures s'inicien durant el primer període del Màster per possibilitar que un cop l'alumne realitza les pràctiques en centres docents, tenguin els coneixements i les habilitats necessaris per desenvolupar la seva tasca docent en pràctica i pugui avaluar-la.

L'objectiu general d'aquesta assignatura és oferir la possibilitat que el professorat de secundària i batxillerat adquireixi les estratègies i les habilitats necessàries per planificar i desenvolupar la tasca docent que haurà de dur a terme al centre i a l'aula. Entre aquestes estratègies destaquem la d'adquirir informació sobre els aspectes teòrics i pràctics del procés d'ensenyament i aprenentatge, la d'usar aquesta informació com a base per desenvolupar una aproximació personal a l'ensenyament, la de planificar unitats didàctiques i posar-les en pràctica, la de reflexionar sobre aspectes teòrics i sobre l'efectivitat de la pròpia pràctica, la de treballar cooperativament en la planificació i reflexió, etc.

Requisits

Els establerts per accedir al Màster.

Competències

Específiques

- * Desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques que consideren la diversitat de l'alumnat, adaptant l'acció educativa a les diferents característiques personals i col·lectives de l'aprenent.
- * Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge que, integrant el treball individual i cooperatiu, facilitin l'aprenentatge de la matèria i fomentin l'educació en valors, la igualtat de drets, la ciutadania, el respecte pels drets humans i la contribució individual i col·lectiva a la sostenibilitat social i ambiental.
- * Cercar, seleccionar, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), adaptar-la i utilitzar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge de les matèries pròpies d'especialització.

Genèriques

- * Concretar el currículum, planificar i aplicar diferents metodologies adaptant-se a la diversitat dels estudiants.
- * Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure la seva capacitat per aprendre per ell mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que facilitin l'autonomia, la confiança i la iniciativa personals.
- * Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament-aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies de l'àrea.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Els continguts de la matèria sorgeixen dels continguts establerts al Màster de Professorat i es concreten en tres blocs. Aquests tres blocs tracten de conjuntar l'àmbit teòric, l'àmbit de disseny i l'àmbit pràctic que comporta la matèria. Evidentment es partirà d'una reflexió prèvia sobre l'activitat docent i els objectius de les matèries vinculades a la filosofia.

Continguts temàtics

Bloc 1. Models didàctics i estratègies metodològiques a l'àrea de filosofia

Tenint en compte la diversitat de matèries en les quals imparteix docència el professorat de Filosofia el primer bloc de la matèria exposarà i analitzarà diferents models didàctics i estratègies metodològiques que puguin resultar útils.

Bloc 2. Disseny, selecció i organització del treball docent

El segon bloc de la matèria exposarà la importància del disseny del treball docent i la capacitat d'avaluació contínua del procés d'ensenyament-aprenentatge així com l'autoavaluació per part del professorat. D'aquesta manera es facilitaran eines per planificar i organitzar els diferents espais, temps i matèries d'aprenentatge.

Bloc 3. Comunicació i gestió de l'aula a les àrees de filosofia

Remarcant la importància de la contextualització, l'optimització de recursos didàctics i l'atenció a la diversitat, l'objectiu del tercer bloc es concretar al màxim la feina del docent i tractar de visualitzar i interioritzar les estratègies exposades amb anterioritat.

Metodologia docent

La metodologia de l'assignatura combinarà moments d'exposició teòrica amb l'anàlisi per part dels alumnes de diferents casos pràctics. D'aquesta manera, les classes presencials constaran de manera habitual d'una forta càrrega de reflexió, debat i anàlisi de les diferents estratègies metodològiques i recursos vinculats a les àrees de filosofia. Debats, presentacions, estudis de casos, estratègies cooperatives de recerca de recursos, anàlisi de textos seran l'eix de les classes presencials.

Volum de treball

L'assignatura consta de cinc crèdits ECTS, la qual cosa vol dir una càrrega de treball de 125 hores. El treball es reparteix entre les activitats presencials (30 hores de docència, repartides entre les exposicions del professor dels continguts de l'assignatura i les presentacions dels alumnes) i 95 hores de treball no presencial.

Activitats de treball presencial (1,2 crèdits, 30 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Presentació dels blocs	Grup gran (G)	Al començament de cada bloc es duran a terme diverses sessions teòriques en les quals s'exposarà el nucli teòric del bloc així com els diferents recursos i materials adients per al seu coneixement. En el cas del primer bloc (Metodologies didàctiques) es doblarà la quantitat de sessions d'aquest tipus.	8
Seminaris i tallers	Estudi de casos	Grup mitjà (M)	A cadascun dels blocs es proporcionaran dos casos d'estudi per tal de facilitar-ne la reflexió i l'anàlisi. En aquest cas, el material d'estudi pot ser material concret de la pràctica docent, textos d'aprofundiment, exemples concrets del procés d'ensenyament-aprenentatge o recursos TIC.	8
Classes pràctiques	Exposicions	Grup gran (G)	A partir de les demandes i interessos individuals, l'alumnat analitzarà un cas concret plantejat i tutoritzat pel professor. Posteriorment en farà l'exposició al gran grup i gestionarà la sessió. L'activitat pretén facilitar estratègies de gestió i exposició pública així com de recerca de material, reflexió i anàlisi sobre diferents temes propis del currículum de les àrees de filosofia.	12
Tutories ECTS	Anàlisi i seguiment del treball	Grup petit (P)	Exposició d'interessos, disseny i selecció del treball d'estudi.	2

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,8 crèdits, 95 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Estudi de casos	A cadascun dels blocs es proporcionaran dos casos d'estudi per tal de facilitar-ne la reflexió i l'anàlisi. En aquest cas, el material d'estudi pot ser material concret de la pràctica docent, textos d'aprofundiment, exemples concrets del procés d'ensenyament-aprenentatge, o recursos TIC.	40
Estudi i treball autònom en grup	Recursos TIC	Recerca i anàlisi amb fitxa descriptiva de recursos TIC útils per a les diferents assignatures vinculades a l'àrea de filosofia.	15
Estudi i treball autònom individual o en grup	Exposicions	A partir de les demandes i interessos individuals l'alumnat analitzarà un cas concret plantejat i tutoritzat pel professor. Posteriorment en farà l'exposició al gran grup i gestionarà la sessió. L'activitat pretén facilitar estratègies de gestió i exposició pública així com de recerca de material, reflexió i anàlisi sobre diferents temes propis del currículum de les àrees de filosofia.	40

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Per a obtenir una qualificació positiva de l'assignatura, l'alumnat ha de complir obligatòriament tots els requisits següents:

- Ha d'assistir al mínim de classes presencials que estableix la llei com a requisit previ per ésser avaluat.
- Ha de participar a les classes activament i amb una actitud positiva realitzant de manera individual o en grup les activitats proposades per la professora. -Ha de demostrar la capacitat d'expressió oral, domini del vocabulari i capacitat d'argumentació i justificació.
- Ha de realitzar les activitats proposades per la professora durant les sessions presencials dins el termini corresponent.
- Al Campus Virtual, o mitjançant el professor, trobarà articles, documents, fitxes d'observació, adreces de recursos i diferent material que els ajudaran a completar el bagatge tant teòric com pràctic per al desenvolupament de l'assignatura. La seva lectura crítica i anàlisi per a la realització de les corresponents ressenyes s'incorporaran a la carpeta d'aprenentatge amb les valoracions personals i constituïran un element obligatori per a l'avaluació positiva de l'assignatura.
- Ha de realitzar totes les activitats descrites en l'apartat no presencial de Metodologia i obtenir-ne una avaluació positiva.
- Ha de lliurar la carpeta d'aprenentatge dins la data corresponent. No s'acceptaran treballs fora de termini.
- Els treballs copiats o plagats parcialment o totalment, suposaran l'avaluació negativa de l'assignatura i no seran recuperables.

-Els treballs han d'ajustar-se a la normativa lingüística pel que fa al domini dels conceptes i la terminologia apresos i a aspectes d'adequació, coherència, cohesió i correcció.

- L'incompliment d'algun d'aquests requisits suposarà suspendre l'assignatura.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Presentació dels blocs

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (recuperable)
Descripció	Al començament de cada bloc es duran a terme diverses sessions teòriques en les quals s'exposarà el nucli teòric del bloc així com els diferents recursos i materials adients per al seu coneixement. En el cas del primer bloc (Metodologies didàctiques) es doblarà la quantitat de sessions d'aquest tipus.
Criteris d'avaluació	El professor exposarà els continguts a treballar i se'n farà una reflexió conjunta. Després de l'exposició teòrica es duran a terme activitats d'anàlisi i reflexió. S'avaluarà la participació de l'alumnat amb una actitud positiva i activa i la seva capacitat per argumentar, opinar i treballar de manera individual i en equip. Aquestes activitats formaran part del corpus de la carpeta d'aprenentatge. La carpeta d'aprenentatge haurà de recollir en aquest cas, la informació exposada a classe, les reflexions fetes durant la sessió en grup i la reflexió feta per part del propi alumne. De la mateixa manera, l'alumne ha d'ampliar la informació teòrica amb material complementari i recollir-ho a la carpeta. A l'avaluació es tindrà en compte: -La carpeta ha d'incloure la informació teòrica dels tres blocs - Es valorarà el fet que la carpeta d'aprenentatge sigui un instrument personal i reflexiu de l'activitat teòrica. -El material complementari es valorarà de manera significativa en la construcció de la carpeta d'aprenentatge

Percentatge de la qualificació final: 20%

Estudi de casos

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Tècniques d'observació (recuperable)
Descripció	A cadascun dels blocs es proporcionaran dos casos d'estudi per tal de facilitar-ne la reflexió i l'anàlisi. En aquest cas, el material d'estudi pot ser material concret de la pràctica docent, textos d'aprofundiment, exemples concrets del procés d'ensenyament-aprenentatge o recursos TIC.
Criteris d'avaluació	En cada cas pràctic s'haurà d'entregar una ressenya del cas, de les aportacions fetes durant el seminari i una anàlisi personal del material. Es valorarà positivament: - La participació en el seminari

- La lectura, anàlisi i aprofundiment en els casos

Percentatge de la qualificació final: 15%

Exposicions

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (recuperable)
Descripció	A partir de les demandes i interessos individuals, l'alumnat analitzarà un cas concret plantejat i tutoritzat pel professor. Posteriorment en farà l'exposició al gran grup i gestionarà la sessió. L'activitat pretén facilitar estratègies de gestió i exposició pública així com de recerca de material, reflexió i anàlisi sobre diferents temes propis del currículum de les àrees de filosofia.
Criteris d'avaluació	En les exposicions orals es tindrà en compte les estratègies de comunicació utilitzades, el domini del cas a exposar i la correcta gestió de la sessió.

Percentatge de la qualificació final: 15%

Estudi de casos

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (recuperable)
Descripció	A cadascun dels blocs es proporcionaran dos casos d'estudi per tal de facilitar-ne la reflexió i l'anàlisi. En aquest cas, el material d'estudi pot ser material concret de la pràctica docent, textos d'aprofundiment, exemples concrets del procés d'ensenyament-aprenentatge, o recursos TIC.
Criteris d'avaluació	L'alumne ha de demostrar la lectura, anàlisi i reflexió dels diferents casos plantejats pel professor. De la mateixa manera, l'alumne ha de demostrar la seva actitud positiva i participativa en els seminaris, així com la ressenya acurada del desenvolupament i les reflexions fetes durant el desenvolupament d'aquests

Percentatge de la qualificació final: 20%

Recursos TIC

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Recerca i anàlisi amb fitxa descriptiva de recursos TIC útils per a les diferents assignatures vinculades a l'àrea de filosofia.
Criteris d'avaluació	Entrega de 5 fitxes descriptives de recursos TIC per a l'ensenyament de la filosofia amb el format exposat pel professor.

Percentatge de la qualificació final: 10%

Exposicions

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (recuperable)
Descripció	A partir de les demandes i interessos individuals l'alumnat analitzarà un cas concret plantejat i tutoritzat pel professor. Posteriorment en farà l'exposició al gran grup i gestionarà la sessió. L'activitat pretén facilitar estratègies de gestió i exposició pública així com de recerca de material, reflexió i anàlisi sobre diferents temes propis del currículum de les àrees de filosofia.
Criteris d'avaluació	L'alumne haurà d'afegir a la seva carpeta d'aprenentatge el treball d'aprofundiment i anàlisi fet per a l'exposició.

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10871 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup 1

L'alumne haurà d'incorporar a la carpeta d'aprenentatge les ressenyes de les exposicions fetes pels seus companys així com una anàlisi i reflexió personal sobre el tema.

Percentatge de la qualificació final: 20%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

A mesura que es vagin desenvolupant les sessions s'anirà proporcionant el material de treball a Campus Virtual.

Bibliografia bàsica

GARCÍA MORIYÓN, F. (2006): Pregunto, dialogo, aprendo. Como hacer filosofía en el aula. Madrid: Ediciones de la Torre
IZUZQUIZA OTERO, IGNACIO (1982): La clase de filosofía como simulación de la actividad filosófica. Madrid, Anaya.
LIPMAN, M. SHARP, A. M., OSCANYAN, F. (1992): La filosofía en el aula. Madrid: Ed. De la Torre.
SANTIUSTE, VÍCTOR (1984) Didáctica de la Filosofía. Teoría. Métodos. Programas. Evaluación, Madrid, Narcea S.A. de Ediciones.
VVAA (2004): Didáctica de la filosofía / [Direcció editorial del volum: José María Abad Buil ; coordinació: Cristina Marqués Rodilla ; autors: José María Abad Buil... [et al.] Madrid: Editorial Secretaría General Técnica, Subdirección General de Información y Publicaciones.

Bibliografia complementària

ANTÓN, AMADOR (2006): Comprender y comentar textos filosóficos / Amador Antón Antón, Fernando Rodríguez Beltrán. Castelló de la Plana : Publicacions de la Universitat Jaume I
BOLDÚ, JOAN(1984): Aprender filosofía és aprender a raonar :una proposta pràctica per a l'entrenament del pensament abstracte i del discurs argumentatiu mitjançant textos filosòfics: definint conceptes, identificant judicis, descobrint arguments / Joan Boldú ... [et al.] Bilbao: Ega, Professors Editors, DL 1994
CALVO ANDRÉS, JOSÉ MARÍA (1994): Educación y filosofía en el aula. Barcelona: Paidós
GÓMEZ MENDOZA, MIGUEL ÁNGEL (2003): Introducción a la didáctica de la filosofía. Papiro, Pereira (Colombia)
GRUP EMBOLIC (1985): Crítica de la didáctica de la filosofía. Valencia: Consorci d'Editors Valencians, S.A.
LIPMAN, M (1988): Investigación ética : Manual del profesor para acompañar a Lisa Madrid : Ediciones de la Torre.
MARTENS, EKKEHARD (1983): Introduccio a la didáctica de la filosofía. Valencia: Univ. De Valencia
TOZZI, MICHEL (2008): Pensar por sí mismo. Madrid: Popular, 2008

Altres recursos

A mesura que es vagin desenvolupant les sessions s'anirà proporcionant el material de treball a Campus Virtual.

